

Od sv. Blaža na Štaj. se piše, da so 14. dan t. m. otroka pokopali, kterega je pred 8 dnev nek raztogoten petelin na oko kavsnil; trepavnica ni veliko otekla, pa kmali nesrečni otrok ni mogel ne jesti ne požirati in v 12 urah potem je umerl, v kljub hitri zdravniški pomoči; v vsem je bila bolezen zlo steklina podobna.

Iz Ljubljane. Z veseljem bode gotovo vsak domoljub sprejel novico, da so 6. dan t. m. presv. Cesar poslali prečastitega tehanta Vipavskega gosp. J. Grabrijana z redom Franc-Jožefovim za večletne zasluge v duhovnem pastirstvu in šolstvu. — V pondeljk popoldne se je v tukajšni križanski cerkvi pri večernici, s katero se je za gimnazijalne učence praznovanje v čast sv. Alojzija začelo, nesreča zgodila, da se je okoli preobložene podobe sv. Alojzija papirnata roža vnela; v hipu je ogenj segel do podobe in tudi do une za njo, ki je navadno v velikem altari križanske cerkve. K sreči so ogenj hitro pogasili, da požar ni dalje segel po cerkvi in ne še večje nesreče napravil.

Novičar iz raznih krajev.

Ogerski časniki terdijo, da perve dni mesca augusta se bojo presv. Cesar s Cesarico sopeset na Ogersko povernili. — Po sklepu od 7. t. m. so Cesar dovolili, da do zadnjega oktobra letošnjega leta na 1 milijon in 948.500 gold. prerajtani dolg, ki ga ima horvaško-slavonski zaklad za zemljišno odvezo državni kasi odrajtati, naj se premeni v brezobrestni dolg (dolg brez činžev) in še le takrat naj se poplača, kadar se bo deželno premoženje opomoglo; verh tega naj se horvaško-slavonskemu deželnemu zakladu v pripomoč za leto 1858 še 150.000 gold. iz državne kase podeli. — Govori se, da se bo notárjem še več opravil izročilo, namreč vse obravnave zapuščin od konca do kraja. — Sliši se, da c. k. ministervo misli v vse toplice našega cesarstva zvedene može poslati, da mu bojo potem povedali, v kakošnem stanu so toplice. — Političnih novic je čedalje manj. Na Francozskem so volitve za državni zbor pri kraji (bile so preteklo nedeljo); kakošne so, ni še znano; gotovo pa je, da po deželi so volili kakor je vlada želela; v Parizu pa se je nasprotna stranka zadnje dni zlo na noge postavila; na kateri strani je zmaga, se bo kmali slišalo. — Kako zlo je francozki vladi na tem ležeče, da bi se zedinile Moldava in Vlahija, se vidi tudi iz tega, da je te dni prepovedala, da carigradski časnik „Journ. de Constantinople“ ne sme na Francozko, ker več reči zoper zedinjenje piše. — Na Ogerskem solani šteli asekurirane poslopja in med 100 hišami našteli sploh le 8 zavarovanih! Ne vémo: ali je v naših krajih veliko bolje?

Za pogorelce v Lašičah so darovali:

Gospá M. Malahovskova 2 fl., iz Krakovega 8 fl., Gašpar Virant 2 fl., Polona D. 2 fl., iz Sore 10 fl., g. J. B. v Podpeči 6 fl., g. F. W. iz Teržica 2 fl., g. J. P. iz Senožec 10 fl., od sv. Trojice na Dolenskem 10 fl., od Hotedrašice 3 fl., M. K. iz Ipave 10 fl., B. B. 15 fl., Fr. L. 5 fl., g. Peter Kristofič v Mengšu 3 fl., A. L. 1 fl. — g. tehant Stojan v Brašlovcah 2 fl. — Skup 91 fl.

O besedi rod-a-o.

Gospodar (na koroški meji proti Štajerskemu zlasti pri Dravi) pravi hlapcu, ako ni namazal kolesa, „Namaži kolo, ker je rodo“ (nerado teče, škriplje). Valentin Paar.

Rod-a-o, sperr, rauh, roh; rod človek, ein rauher, roher Mensch; rod kruh, ein sperres Brod; roda zemlja, ein harter, rauher Boden; róditi, im, il, roden, (in Kärnt.) roh sein, nič ne ródí, er spricht nichts. Iz mojega slovnika. Zalokar.

Rod, roda, rodo se sliši pri Rogatcu in sploh v slovenskih Goricah in Ptujskem polji. Govori se: „ta vos rodo teče“; „žganci so rodi“, „vino je rodo“, „ti imaš rod jezika“. V teh prilikah se rabí rod za nemško sperr, ungeschmalzen, rauh. Mislim tedaj, da bi tudi ta priloga za tropični „roh“ veljal, ker se čuje govoriti: „ta človek je rod“, dieser Mensch ist ungeschliffen, poleg: „ta človek je neroden“, dieser Mensch ist ungeschickt. — V Admontu. Enrik Rešek.

Lan.

(Konec.)

Zdaj predivo dá se presti,
'Z kotov, hajd! s kolovrati,
Ktera s českim zna se vesti,
Vse družice zad pustij;
Pesmi sladki glas
Krajšaj dolgi čas,
Basni, puče in pravlice,
Lene naj budé predice!

Glej! peljati krasno balo,
Saní trumo naloženih,
Tam kolovrat nad njo zalo
Pridnost kaže vsem neveste,
Ze kodelja
Na koželji je pripeta;
Vse postelje
Iz domače so le preje.
Dvožert progast,
Je višnjelo
Gosto delo
Kakor ploh.
V skrinjah naloženo platna
Cel zalog!

Vse je tiho in zaspalo,
Le nevesta pri oljenki
Zeninu še srajco šiva,
V sladkih sanjah zatopljena.
Ko zadremlje
Se ji sanja,
Da od svojih slovó jemlje,
Se solzi —
Ker pa lučica pojemlje,
Z Bogom miru se izroči.

Oj, Slovenke, deve naše,
Lepše noše ni od vaše!
Res, lepó stojé vam peče
Snežno bele in blišeče
Na cveteče rožne lica.
Kaj je lepše ko tenčica
In rudeče vaše krila
In višnjele predpasila?
Le zmir se takó nosite,
Kar domače je. cenite,
Tujih statev ne čislajte,
In rahudam slovo dajte!
Kdor po tuje se spakuje,
Le po tujem hrepení,
Ta svoj narod zaničuje,
Še imena vreden ni!
To naj vselej se posnema,
Kar je v prid in čast rodú,
Kar s pravico se ujema
In ne kvári nam mirú.
Kdor sramuje se pomóci
Clo iz bratovske roké,
Težko dviga se visóče,
Ne se dvigne iz tamé!

Domoljubnost!
Zvezda zlata,
Sveti, sveti,
Ne zatoni za goré!
Tvoja luč je čudodelna.
Oj! da vse bi prežarila:
Da bi narod svoj častili
In ljubili,
Kakor tica gaj zeleni!
Ljubi vsak
Narod svoj, ino iskreni
Duh naj bode ti, rojak!

Pred ko preja dá se tkati,
Naj očisti se rujé;
Snažno mora se oprati,
Zdaj za statve dobra je.

Komur daš jo v pest,
Bod' si dobro svest,
Da se lepo, terdno krilo
Bode 'z platna naredilo!

Mehkušnost ljudstvu je trohnoba,
Gorjé! kjer ona se vseli;
Taisti narod je kraj groba,
Se brez otebe spepeli.
Prostrane pogubi deržave,
Izprazni mesta in vasí,
Nje sad neskončne so zmotnjave,
Kdor zgodbo bere, se grozi;
Rujá družbinske je zaveze,
Kjer koli ona se zaleze.
Si bodi bajta ali grad,
Za njé petami gre razpad.

Gorje! kjer ljudstvo to zapravi,
Kar večno obveljalo bo,
In sleherni po svoji glavi
Vodila snuje za nebo!
Kjer čednost mora se prikriti,
Razvira se očitno strast,
Vsi nježni čuti zatajili,
Izmet človeštva vživa čast;
Kjer brat čez brata meč potegne,
Kjer sin pred očem več ni svest,
Spoštenost iz sercá pobegne,
S pregreho se vtoluje vest.
Da! vera, upanje, ljubezen,
Trije stebri človeštva so,
Njih temelj, kjer stojé, je večer,
In vse viharje preneso.
Zato spoštuj o! človek Mojstra,
Kateri jih postavil je,
Da ne zadene kazen ojstra,
In večno, večno ti gorje!

Slednjič platno bo razpelo
Kraj potoka se poleg,
Soncem in vodo se belo
Obelilo kakor sneg.
Toda blizo jelš
Djati ga ne smeš,
Voda mehka in dereča
Mora biti, ne stoječa.

Kdor beli, naj
Se varje stopati na kos,
Je gorše, da je vselej bos —
Železnine na-nj sam Bog ne daj.
Ko belo bo, se srečno spravi
V korist ljudém in Božji slavi.

Če prav si le plevel ti, lan,
Vendar nam služiš noč in dan;
Odet s taboj služabnik Božji
Besedo sveto nas uči;
Odet je kmet, vojak v orožji,
Da! v tebi kralj in knez tici.
Človeka spremljaš skoz življenje,
Mu služiš, ko zagleda svit,
Naj pride blagor al terpljenje,
Je vedno on s tabó zakrit.
Iz tebe bela zdaj zastava,
Nad človeštvom se razvij!
In vse zedini mir in sprava,
Karkoli Stvarnika slaví,
Da enkrat tam obleka bela
Iz Božjih rok nam zablíšči,
Kjer tuge ni in konc terpljenja,
Nikdar se mlaj ne poslovi!
Kar tukaj je, je vse minljivo,
Si bodi nit, železo, bron;
Le tam začne se nezginljivo,
Kjer Božji sedež je in dom.

Vojteh Kurnik, kolar v Teržicu.